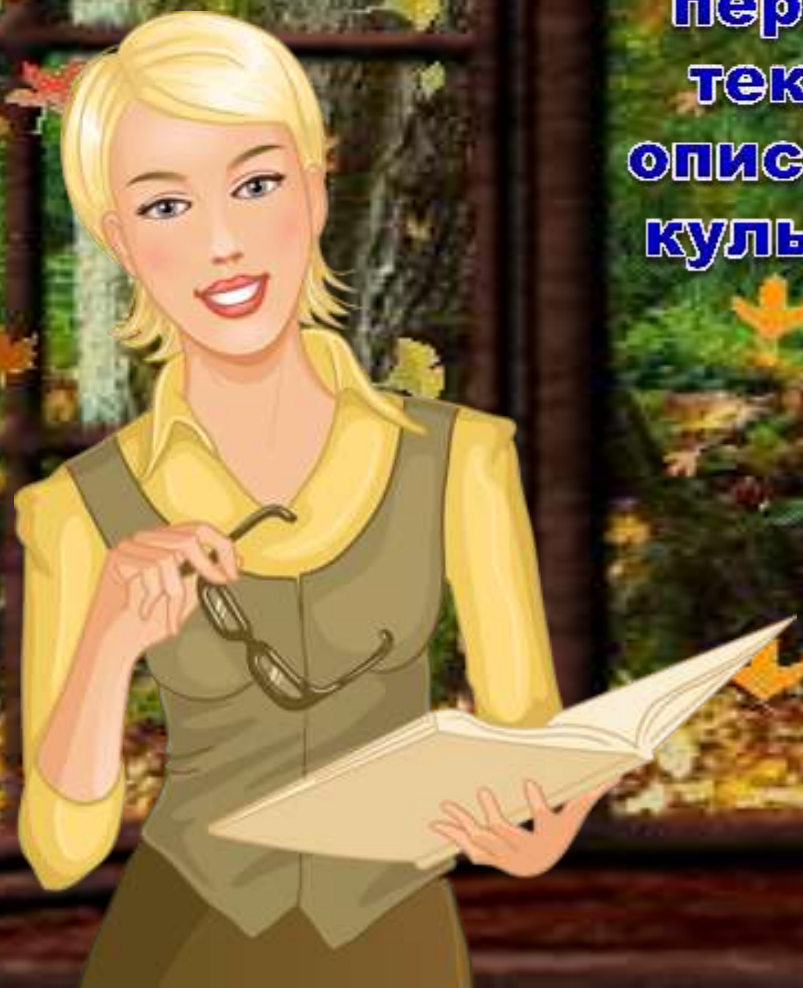
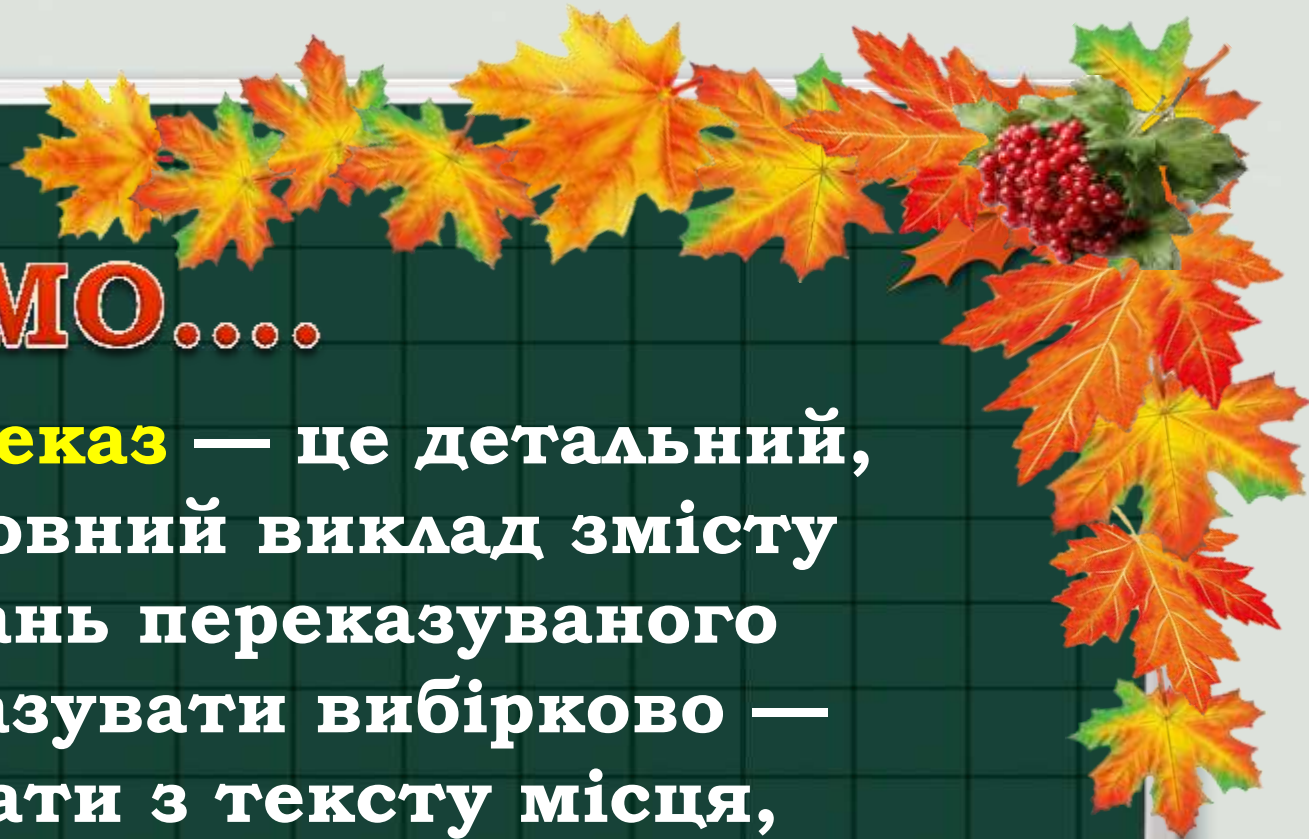
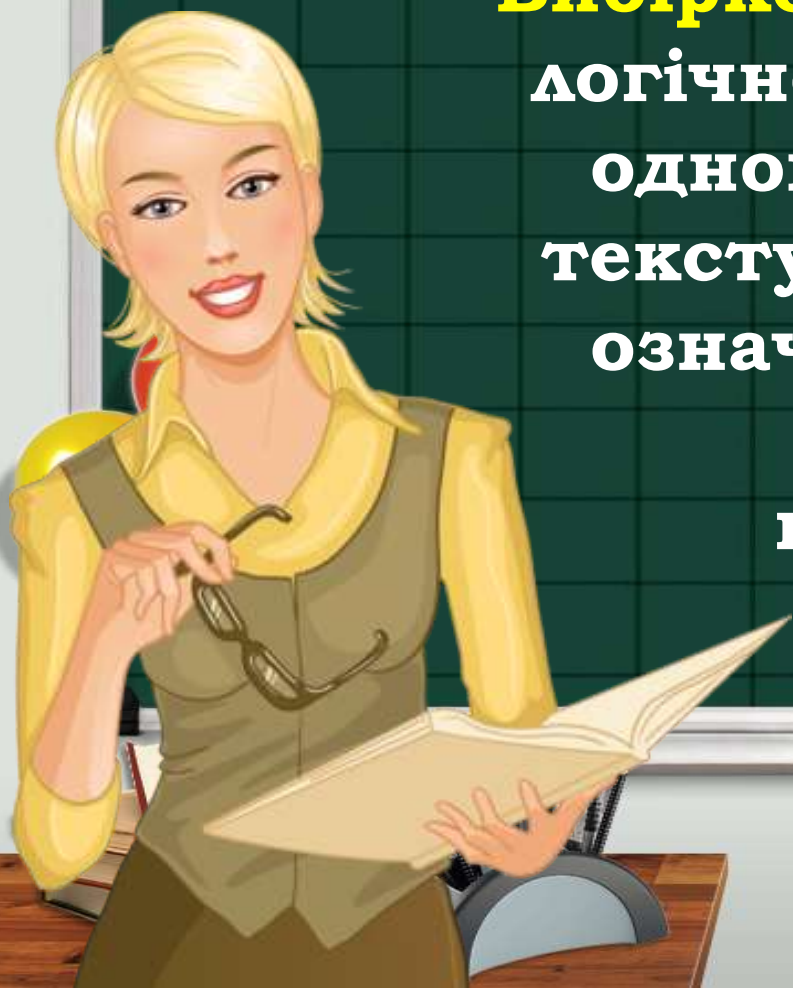

**Урок мовленнєвого
розвитку**
**Вибірковий усний
переказ розповідного
тексту з елементами
опису пам'яток історії й
культури в художньому
стилі**

ПРИГАДАЙМО....

Вибірковий переказ — це детальний, логічно послідовний виклад змісту одного з питань переказуваного тексту. Переказувати вибірково — означає вибрати з тексту місця, які відповідають конкретному питанню, вузькій темі.

«Термометр емоцій»

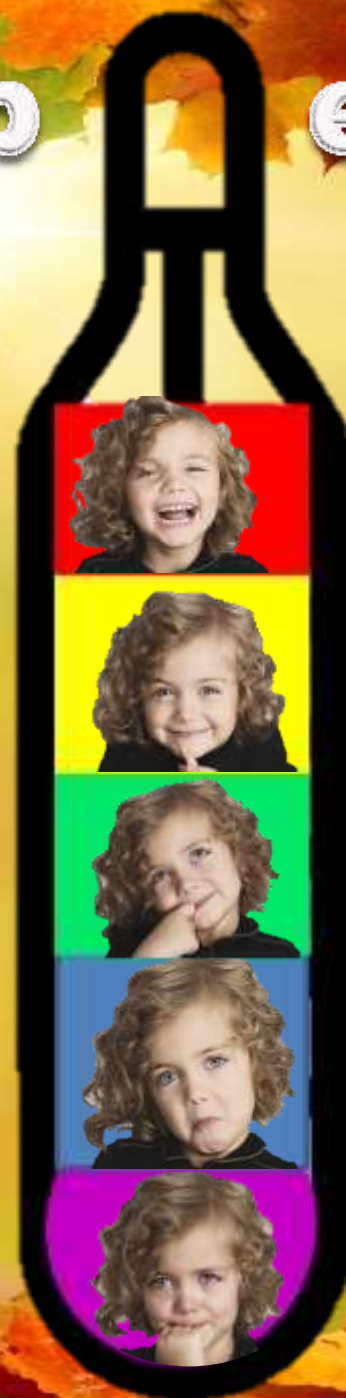
Мені радісно

Мені добре

Я спокійна(ний)

**Я знервована
(ний)**

Мені погано

Пам'ятка (-и, мн. -тки, -ток, але дві (три, чотири) пам'ятки) — предмет матеріальної культури минулого, який зберігся, щось таке, що здатне відновити і берегти людську пам'ять.

Призначення пам'яток історії:

- ♦ **оборонні:** замок, вал, фортеця;
- ♦ **культові:** церква, каплиця, дзвіниця, костел, синагога, мечеть, монастир;
- ♦ **громадські:** палац, театр, навчальний корпус;
- ♦ **споруди:** заклад, торговий будинок.

Пам'ятка історії засновникам Києва на Дніпрі.

Літературні пам'ятки

Пам'ятка світового значення «Слово про похід Ігорів»

Пересопницьке Євангеліє

Таємниця Велесової книги

Словничок архітектурних термінів

Архітектура — мистецтво проектування, спорудження та художнього оформлення будівель.

Ансамбль — сукупність будівель, споруд, що є частиною одного цілого.

Пам'ятник (монумент) — архітектурна або скульптурна споруда в пам'ять чи на честь кого-, чого-небудь.

Будінок із химерами (1901–1902) — цегляна споруда з прикрасами міфологічних та мисливських сюжетів, є головною **архітектурною** спорудою раннього неоготичного стилю Києва, столиці України.

Пам'ятник Святому Рівноапостольному Великому князеві Київському

Ансамбль - резиденція митрополитів Буковини і Далмації - визначний архітектурний шедевр Західної України, розташований у місті Чернівці.

Словничок архітектурних термінів

Меморіал — архітектурна споруда для увічнення пам'яті якої-небудь особи чи визначної події.

Скульптура — вид образотворчого мистецтва, твори якого мають рельєфну або об'ємну форму і виконуються способом виливання, різьблення, ліплення тощо з твердих чи пластичних матеріалів (каменю, металу, дерева, глини).

На площі Слави в Черкасах - меморіальний комплекс пам'яті учасників антитерористичної операції на сході України.

Черкаси. Шевченкова алея. Скульптури з дуба.

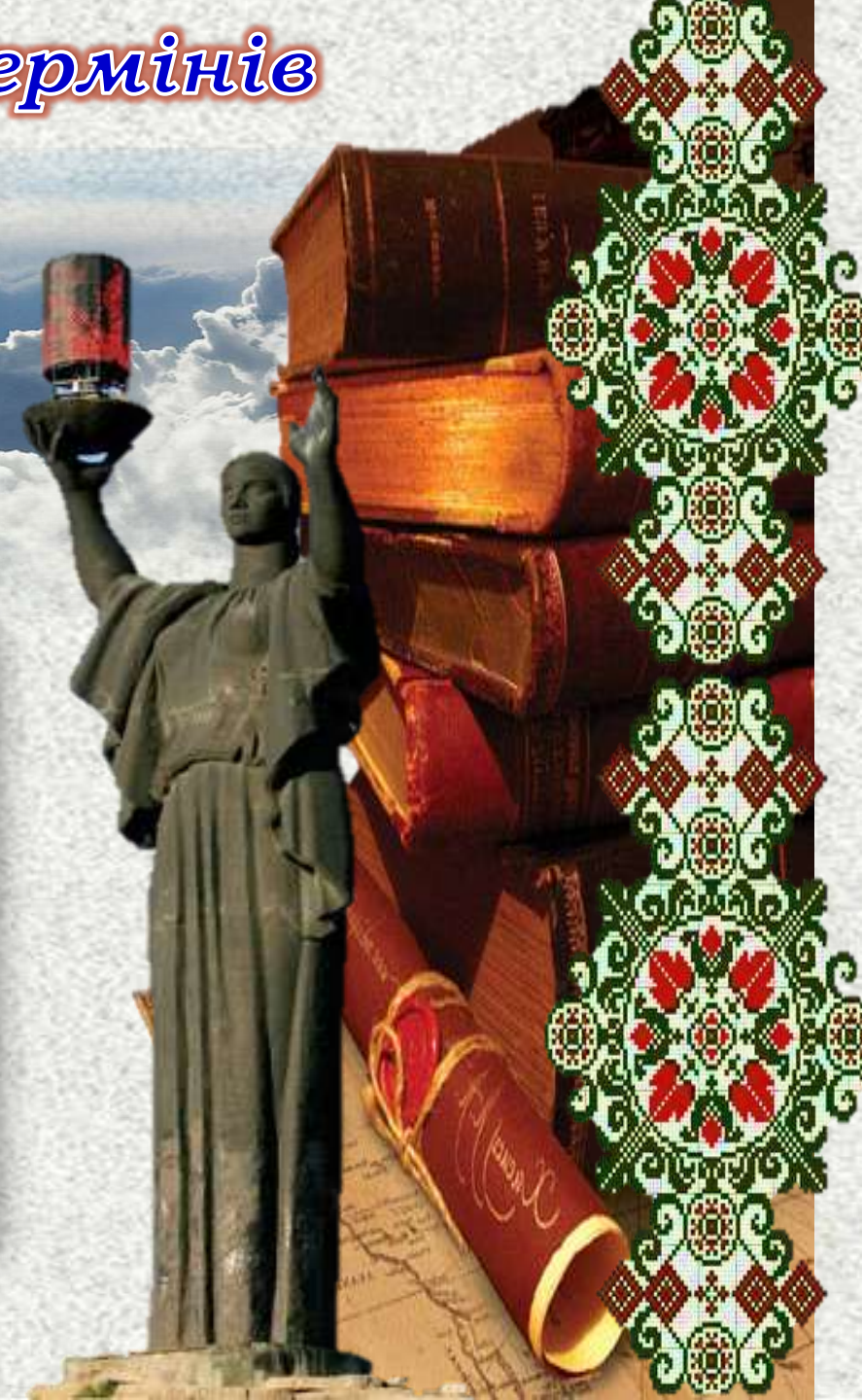
Словничок архітектурних термінів

Статуя — скульптурне зображення людини або тварини на повний зріст.

Кругла статуя — скульптурне зображення людини, розраховане на її огляд з усіх боків.

Черкаси. Статуя
«Батьківщина-мати».

Словничок архітектурних термінів

Рельєф — скульптурний витвір на площині з випуклим або заглибленим зображенням.

Бюст — скульптурне зображення людини до пояса.

П'єдестал (постамент) — художньо оформлене підвищення, на якому встановлюються статуя або скульптура.

*По вул. В.Симоненка
в м. Черкаси*

*Музей В.Симоненка
по вул. Хрещатик
251 в м. Черкаси*

*Пам'ятник Василеві
Симоненку (Черкаси)*

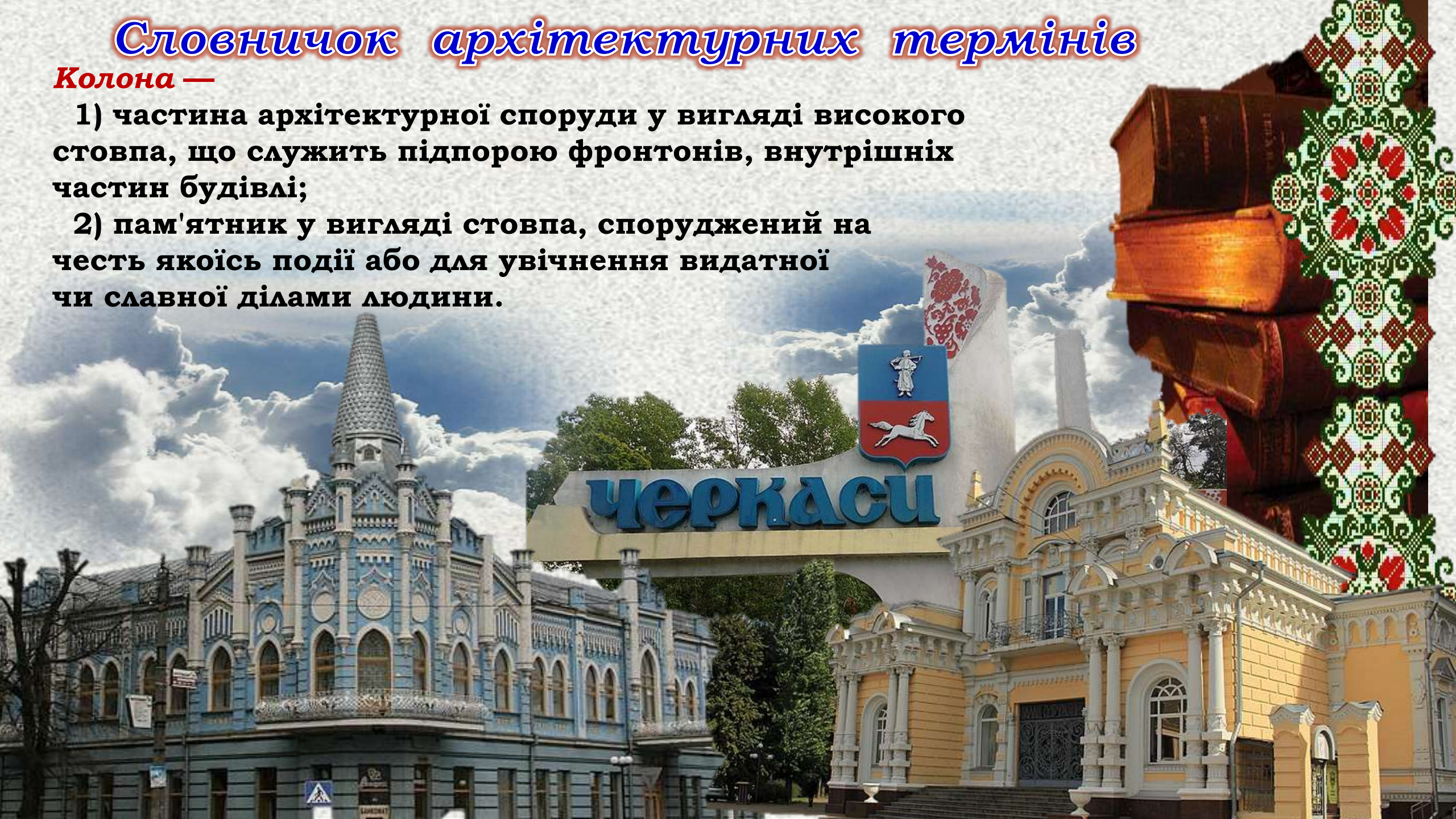

Словничок архітектурних термінів

Колона —

1) частина архітектурної споруди у вигляді високого стовпа, що служить підпорою фронтонів, внутрішніх частин будівлі;

2) пам'ятник у вигляді стовпа, споруджений на честь якоїсь події або для увічнення видатної чи славної ділами людини.

Епіграф до переказу:

**Є у Шевченка народження дата –
дати смерті у нього немає.**

Пам'ятник Т.Г.Шевченку в Каневі

Пам'ятник Т.Г.Шевченку в Харкові

Пам'ятник Т.Г.Шевченку в Києві

Пам'ятник Т.Г.Шевченку в Каневі

Пам'ятник Т.Г.Шевченку в Миколаєві

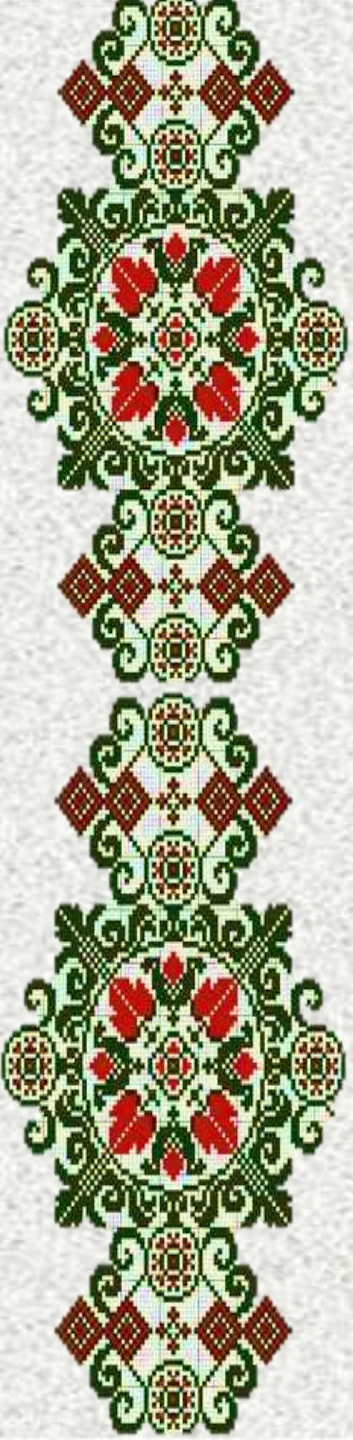

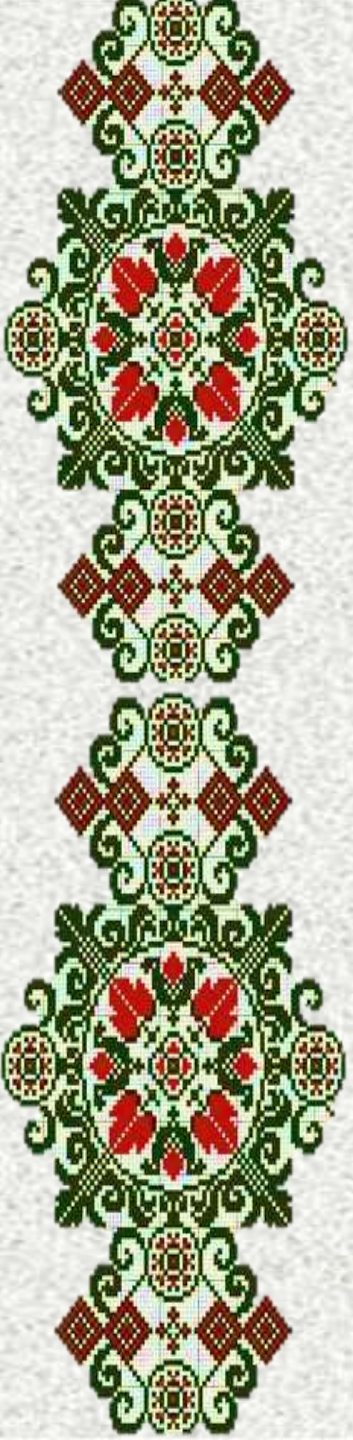
Вибірковий усний переказ

Пам'ятник Кобзареві

Монумент на честь видатного українського поета, прозаїка, художника і мислителя Тараса Григоровича Шевченка, розташований у центрі Шевченківського парку навпроти головного корпусу Національного університету імені Т. Шевченка, був відкритий 6 березня 1939 р. до 125-річчя від дня народження поета. Автори – ск. М. Манізер, арх. Є. Левінсон. Висота скульптури – 6, 45 м, постаменту – 7, 3 м. Первісний варіант пам'ятника був інший, цікавіший за образним вирішенням, динамічніший, пластично виразніший. У постаменті мала бути барельєфна композиція на тему поеми «Гайдамаки».

Твір стояв уже повністю готовий для відливання у бронзі у майстерні М. Манізера в Ленінграді, коли в справу втрутилося більшовицьке керівництво. За спогадами канадського скульптора українського походження Л. Молодожанина, який тоді навчався в АМ у М. Манізера, скульптору наказали зняти сцену з гайдамаками, а постать Т. Шевченка переробити так, щоб він виглядав засмученим.

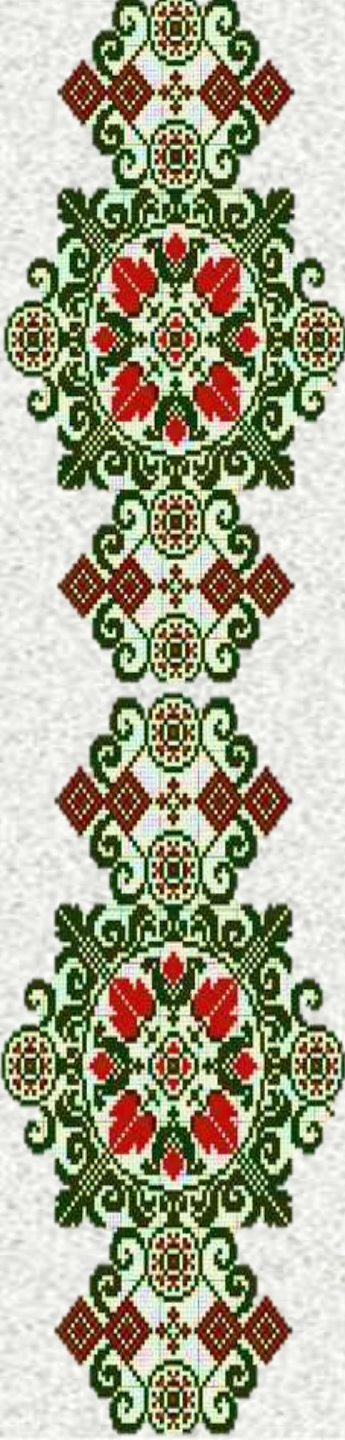

Авторові дорікали, що повсталих гайдамаків і динамічну постать Кобзаря можна трактувати як протест сучасного українського селянства проти радянської влади і «порадили» зробити постать Т. Шевченка з закладеними за спину руками, на які повішено важкий одяг, і щоб голова була опущена.

Тому скульптор змушений був спростити і примітивізувати пам'ятник. Саме в такому вигляді його було відлито на Ленінградському заводі художнього лиття.

Пам'ятник встановлено на невисокому кургані, що викликає асоціацію з Тарасовою горою в Каневі, яка згідно з постановою Радянського уряду у 1925 р. оголошена державним заповідником.

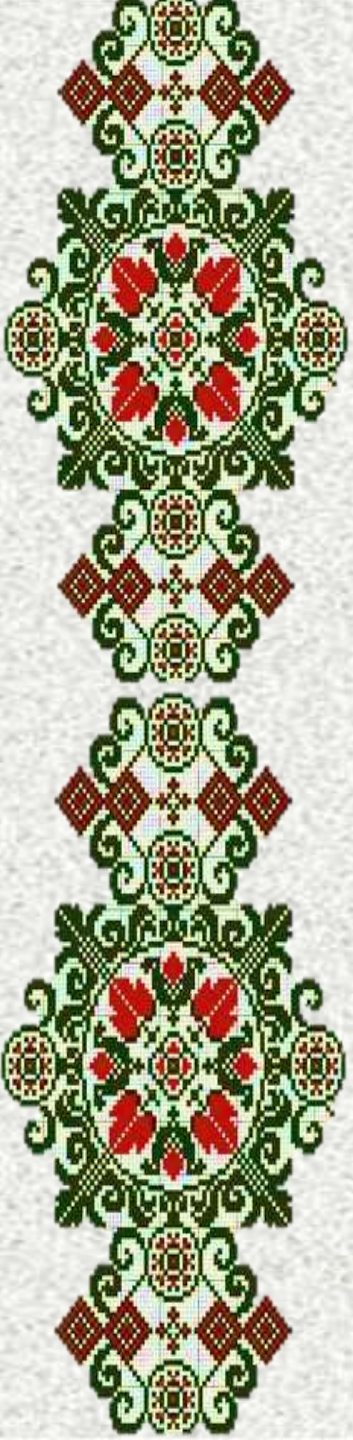
До пам'ятника Кобзарю у Києві ведуть п'ятимаршові сходи, виконані з граніту, з боку головного входу до парку. На головному боці постаменту з червоного граніту зроблено напис накладними бронзовими літерами «Т. Шевченко. 1814–1861», нижче слова із «Заповіту»:

*І мене в сім'ї великій,
В сім'ї вольній, новій,
Не забудьте пом'янути
Незлим тихим словом.*

Композиція й манера виконання бронзової постаті Т.Шевченка близькі до пам'ятника поетові у Харкові (відкритий 1934 р.). Проте київський монумент позбавлений динаміки й поривання, що притаманні харківському.

Композиція статична, постать застигла. Опущена голова і руки за спиною ніби підкреслюють глибоку задуму Т. Шевченка над долею українського народу, навіюють відчуття безвиході, суму, безнадії, що підсилюється важкими великими складками плаща. Загалом масивність постаті, непорушна поза не узгоджуються з полум'яною вдачею Т. Шевченка, живою силою його поезії і мистецької творчості. Чотирикутної форми постамент ще більше посилює відчуття надмірної спрощеності.

На сьогодні пам'ятник Тарасові Шевченку є головною домінантою парку Шевченка та одним із символів сучасного Києва. Біля монумента нерідко відбуваються збори громадян, мітинги різноманітних політичних сил та громадських рухів. Також біля пам'ятника Кобзарю традиційно проводиться низка культурних заходів. Зокрема, щороку біля підніжжя пам'ятника відбувається церемонія вручення Народної Шевченківської премії.

«Незлим тихим словом» згадуємо ми свого пророка, який залишив нам у спадок прекрасні твори. А що ж залишимо своїм нащадкам ми?

**Залишим у спадок новим поколінням
Свої ідеали й свої устремління,
Могутню Україну, в якій наша сила,
І геній Шевченка як нації крила.
Залишим і те, що душею народу
Зовуть недаремно від роду до роду,
Як вищу красу і життєву основу,
Залишимо Слово, Ім'я своє, Мову.**

*Пам'ятник малому
Тарасу Шевченку - пастушку
в селі Шевченковому
Звенигородського району*

Рідне село Шевченка Моринці. Могила Тараса...

Бесіда

«Мікрофон»

**Що нового дізналися на уроці?
Що сподобалося (не сподобалося)?
Чи задоволені своєю роботою (класу, вчителя)?**

Домашнє завдання

**Скласти твір-опис калини в
художньому, розповідному та
науковому стилях.**

